

У КОЖНОМУ РЯДОЧКУ ЖИТТЯ

Він жив, ловив кожен мить, радів променям сонця, усмішці дружини, звуку каблучків маленької внучки, листам і дзвінкам дітей, сміху онуків, смаку чорного хліба і запаху скошеної трави. Уже знав, що в нього лишилося зовсім мало часу: незабаром він зможе з'явитися своїй родині лише вві сні. Розуміння того, що наближається до дверей між життям і смертю, більше не гнітило його. Він просто цінував кожен хвилину, відведену йому в цьому світі. Ні, не поспішав жити, навпаки – відчував час і смакував, «святкував» життя.

Дружина, діти боролися за нього, намагаючись випросити в долі диво зцілення, але він уже прийняв своє рішення: пора зустрітися там, за межею, із сином та рідними, що вже відтоптали ряст. Розумів, що прийшла пора завершити всі справи й випустити нарешті на свободу свою любов, яку носив багато років у душі.

Найменша донька спостерігала за ним. Вона усміхалася, коли помічала, як батько щось швидко записував на клаптиках паперу, котрі потрапляли йому під руку. Знала: пише розповідь про своє життя; спостерігала і вчилася в нього радіти життю. Ще зовсім недавно вони були разом у лікаря. Вона пам'ятає, як батько тоді вийшов у коридор після огляду і ска-

зав: «Недовго залишилося». Його погляд залишиться з нею на все життя. Це був погляд дитини, а не сильного чоловіка. Вона прочитала в тому погляді благання «врятуй». Підтримка і любов, молитва – все, що вона могла дати. Вони стояли з батьком і дивилися одне одному у вічі: без слів розмовляли душі. Пройшло зовсім небагато часу, і погляд батька знову став упевненим. Він усвідомив, що для любові немає перешкод між світами, а смерть не вбиває любов, варто лише випустити свої почуття на свободу, щоб дружина, діти, онуки знали, як він їх любив. Так, був скупим у житті на теплі слова, але тепер прийшла пора надолужити згаяний час. Звідтоді він змінився, радів дрібницям і важливим речам. Донька дивилася іноді на батька, як він куштує із задоволенням просту їжу, захоплюється смаком, і говорила собі: «Потрібно так жити – у радості, радіти життю, скільки живеш». Цей девіз укорінювався у свідомості жінки з кожним днем дедалі міцніше, оскільки вона знала, який біль насправді терпить тіло батька і як страждає від близької розлуки душа.

Одного разу, коли донька приїхала в село, батько віддав їй завершений рукопис, попрохав зробити копії й передати всім дітям і онукам. Донька тримала той зшиток у руках, немов найцінніший скарб. Вона

розуміла: батько намагався підготувати не лише себе до завершального іспиту життя, відходу в інший світ, але й дітей – до неминучої розлуки. Він готовий

гідно зустрітися зі смертю. Увечері, коли вона нарешті приїхала додому й відкрила рукопис, у кожному рядочку побачила лише ЖИТТЯ.